Czołg średni T-34-85 (1944, Fabryka nr 183)

Kolekcja:	Czołgi i inne wozy bojowe (modele 1/35)
Muzeum:	MMM - Muzeum Militariów Misiaczka
Właściciel:	TeddyBear

Miejsce pochodzenia:	ZSRR
Stan eksponatu:	Bardzo dobry
Opis:	W pierwszej połowie 1943 roku, biuro konstrukcyjne Fabryki nr 183 (zlokalizowanej w tym czasie w Niżnym Tagile na Uralu, a stanowiącej połączenie ewakuowanych zakładów charkowskich i miejscowej fabryki wagonów "Uralwagonzawod") opracowało nowy czołg średni, oznaczony T-43 (główny konstruktor - Aleksandr A. Morozow). W tym czołgu wyeliminowano większość wad modelu T-34, w szczególności związanych z ciasnotą wnętrza i złą ergonomią pracy załogi. Kluczowym elementem T-43 była nowa, obszerna, trzyosobowa wieża, zaprojektowana przez zespół pod kierownictwem W. Nicenki. W wieży tej początkowo umieszczono standardową armatę F-34 kalibru 76,2 mm, ale wkrótce uznano, że takie uzbrojenie będzie niewystarczające wobec pojawienia sie nowych, silnie opancerzonych niemieckich czołgów. Podjęto zatem próbę zainstalowania w niej nowego uzbrojenia - armaty kalibru 85 mm. Badania i testy wieży prowadzono miedzy innymi (dla zaoszczędzenia czasu) na kadłubie seryjnego T-34 (w którym tylko zmieniono płyte stropową w związku z większą średnicą pierścienia oporowego nowej wieży). Owa "hybryda" okazała się na tyle udana, że osobistą decyzją J.W. Stalina zrezygnowano z seryjnej produkcji T-43, natomiast wszystkie zakłady produkujące T-34 miano przestawić na produkcję modelu z nową wieżą, oznaczonego T-34-85. Decyzja ta wynikała z obawy, że przejście na wytwarzanie zupełnie nowego wozu (jakim był T-43), w realiach wojennych mogłoby spowodować zakłócenie dostaw czołgów do jednostek frontowych. Masową produkcję czołgu T-34-85 rozpoczęto w pierwszych miesiącach 1944. Pierwsze serie czołgów uzbrojono w 85 mm działo D-5T (konstrukcji F. Pietrowa), a od marca 1944 standardem stała sie armata ZiS-S-53 (konstrukcji S. Grabina) o tym samym kalibrze. W ZSRR czołgi T-34-85 produkowano do 1950 roku (w krajach satelickich i uzależnionych od ZSRR produkowano je znacznie dłużej - np w Polsce do roku 1957). Łącznie zbudowano co najmniej 44 tysiące, a według niektórych źródeł - 55 tysięcy egzemplarzy T-34-85 (wielu "pododmian", różniących się elementami konstrukcji oraz szczegółami technologii wykonania, zwłaszcza wież). Z wyposażenia armii rosyjskiej wycofano je ostatecznie na początku lat dziewięćdziesiątych, ale w wielu krajach tzw "III Świata" czołgi te pozostawały w uzbrojeniu jeszcze w XXI wieku. W ludowym Wojsku Polskim pierwsze czołgi T-34-85 pojawiły sie we wrześniu 1944, w 1 Brygadzie Pancernej im. Bohaterów Westerplatte, jako uzupełnienie strat poniesionych w bitwie pod Studziankami. Wkrótce rozpowszechniły się i w innych jednostkach pancernych LWP (do końca wojny otrzymano ich łącznie 328 sztuk) i pozostały w roli podstawowego

	sprzetu pancernego do lat sześćdziesiątych, kiedy ich miejsce zajęły T-54, a następnie T-55 (w okresie powojennym przez LWP "przewinęło się" co najmniej 1 500 wozów T-34-85, a ostatnie z nich dotrwały w naszej armii aż do drugiej połowy lat osiemdziesiatych). W kolekcji: czołg T-34-85 wyprodukowany w 1944 w Fabryce nr 183 w Niżnim Tagile (nr fabryczny 412749) w malowaniu i oznakowaniu 1 plutonu z 1 kompanii 1 batalionu 4 Brygady Pancernej, 1 Korpusu Pancernego, z okresu bitwy pod Budziszynem (druga połowa kwietnia 1945). Umieszczenie i wygląd godła (biały orzeł w okręgu) za czterocyfrowym numerem taktycznym było charakterystyczne dla tej Brygady. Model w skali 1:35, zestaw Dragon